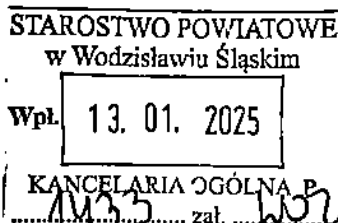

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Zarząd Zlewni w Gliwicach
CG.ZPC.603.1.2024

Gliwice, 9 stycznia 2025 r.

Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim
44-300 Wodzisław Śląski, ul. Bogumińska 2

W nawiązaniu do pisma znak: WOZ.5541.000003.2024 z dnia 18.11.2024 r. w sprawie przygotowania PGW Wody Polskie do działań w sytuacji wystąpienia zagrożenia powodziowego, Zarząd Zlewni w Gliwicach przesyła odpowiedź na zadane pytania.

Ad. 1. w jaki sposób, jakim sprzętem, gdzie zlokalizowanym, zabezpieczane są wały rzek Olzy i Odry oraz obwałowania Zbiornika Racibórz Dolny i Polderu Buków na wypadek zagrożenia powodziowego.

Zgodnie z przepisami Prawa budowlanego prowadzone są roczne i 5-cio letnie przeglądy wałów przeciwpowodziowych, które określają ich stan techniczny i powinny dać gwarancję ich należytego funkcjonowania. Ponadto urządzenia wodne są stale monitorowane, poddawane niezbędnym działaniom zapewniającym ich właściwe funkcjonowanie. W ramach prac utrzymaniowych prowadzone są prace konserwacyjne w postaci koszenia wałów, udrażniania przepustów, utrzymywania pełnej gotowości pompowni.

Jednocześnie informujemy, że w trakcie wezbrania wód do ewentualnego zabezpieczenia zapór polderu Buków i Zbiornika Racibórz Dolny obsługa tych obiektów dysponuje poniższym sprzętem i materiałami:

koparka kołowa Volvo, samochód ciężarowy Volvo z HDS, ciągniki rolnicze z przyczepami, łódź pontonowa i łódź płaskodenna, quady- 2 szt., dron z kamerą, samochody osobowe, worki na piasek (małe i bigbag), kruszywo piasek i pospółka, wodery, maszt oświetleniowy, agregat prądotwórczy, pompa mobilna.

Ad. 2. czy PGW Wody Polskie posiada własny magazyn przeciwpowodziowy na terenie powiatu wodzisławskiego lub raciborskiego, jakie jest jego wyposażenie, jakie są zasady uruchamiania takiego magazynu.

Dotychczasowy obowiązek utrzymania magazynów przeciwpowodziowych, stanowiący kompetencję jednego z poprzedników prawnych Wód Polskich, nie został ponownie przypisany zinstytucjonalizowanemu organowi gospodarki wodnej we wprowadzonej w 2018 roku ustawie Prawo wodne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 16 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) stwierdza się, iż wyposażenie i utrzymanie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego pozostaje zadaniem własnym powiatu.

Ad. 3. w jaki sposób jest uregulowana współpraca transgraniczna pomiędzy PGW Wody Polskie a służbami czeskimi w zakresie wymiany informacji o rzutach wód ze zbiorników po stronie czeskiej w sytuacji zagrożenia powodziowego po stronie polskiej.

Pomiędzy polskim IMGW-PIB, a jego czeskim odpowiednikiem CHMU obowiązuje umowa bilateralna, nawiązana jest również współpraca RZGW w Gliwicach z IMGW, na podstawie której udostępniane są prognozy, zestawy danych hydro-meteo itp. Kolejną płaszczyzną współpracy, dającą możliwość wymiany

danych i informacji pomiędzy RZGW, a Povodi Odry (czeski odpowiednik RZGW) jest współpraca w ramach prac grup transgranicznych. Kierownicy grup PL-CZ są w stałym kontakcie w zakresie wymiany informacji. Ponadto Povodi Odry posiada portal internetowy – najszybszy sposób dostępu do aktualnych danych hydrologiczno-meteorologicznych.

Ad. 4. jakimi narzędziami dysponuje PGW Wody Polskie w zakresie prognozowania fali powodziowej.

Ustawowo służbą odpowiedzialną m. in. za generowanie prognoz meteorologicznych i hydrologicznych jest Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW – PIB). RZGW w Gliwicach podczas wezbrań powodziowych głównie opiera się na produktach generowanych przez w/w instytucję. Natomiast z uwagi na transgraniczny charakter zlewni Górnej Odry, podczas analizy przebiegu wezbrania powodziowego, brane są pod uwagę również analizy prognoz czeskiego odpowiednika IMGW-PIB tj. CHMU. Dodatkowym narzędziem pomocnym w ocenie zagrożenia i prawdopodobnego zasięgu wody powodziowej są mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP).

Ad. 5. w jaki sposób odbywa się współpraca PGW WP z samorządami w zakresie przekazywania informacji o nadchodzącym zagrożeniu mogącym skutkować uszkodzeniem urządzeń przeciwpowodziowych i koniecznością ewakuacji ludzi, zwierząt, mienia.

Jednostki Wód Polskich pozostają w stałym kontakcie z komórkami administracji publicznej, realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na szczeblu wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym, w szczególności w przypadku podjęcia działań w trakcie rzeczywistego zagrożenia w środowisku wodnym. Przekazywanie informacji pomiędzy jednostkami uzależnione jest od sytuacji kryzysowej. Zgodnie z art. 367 ust. 1 oraz art. 370 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087) służbą państwową desygnowaną do wykonywania zadań osłony hydrologiczno-meteorologicznej kraju jest Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy. Natomiast na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 16 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) stwierdza się, iż szczególna ochrona życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, stanowiąca element zabezpieczenia przeciwpowodziowego na poziomie ponadgminnym, jest kompetencją powiatu.

Ad. 6. czy oprócz map ryzyka i zagrożenia powodziowego PGW WP są w posiadaniu innych narzędzi, na podstawie których można ocenić doraźnie ryzyko wystąpienia powodzi, wielkości rozlewiska w przypadku uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy wydaje m.in. komunikaty ostrzegawcze i alarmowe o zagrożeniach hydrometeorologicznych. Sytuacja monitorowana jest na bieżąco przez pracowników Wód Polskich. Pracownicy obiektów hydrotechnicznych (ZPH) oraz Nadzorów Wodnych śledzą komunikaty i informacje służb hydro-meteo, prowadzą fizyczne inspekcje newralgicznych odcinków cięków, kanałów, terenów zbiorników. W razie wystąpienia zagrożenia, powiadomienia z Nadzoru Wodnego zostają przekazane do Centrum Operacyjnego RZGW Gliwice oraz Dyrekcji Zarządu Zlewni, a w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla ludności i mienia powiadomienia zostają przekazane również do Gminnych i Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego (PCZK) oraz Państwowej Straży Pożarnej (PSP).

Ad. 7. czy PGW WP wspierają, bądź mogą wspierać działania lokalnych władz w zakresie porządkowania prawa własności i odpowiedzialności za utrzymanie urządzeń przeciwpowodziowych.

Wody Polskie dokonują czynności prawnych w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych oraz do gruntów pokrytych tymi wodami w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa.

Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych położonych w międzywalu, nieruchomości pod wałami przeciwpowodziowymi oraz wałów przeciwpowodziowych przyległych do

śródlądowych wód płynących, a także w stosunku do położonych na tych nieruchomościach budynków, budowli oraz innych urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy Prawo wodne.

Grunty pokryte śródlądowymi wodami płynącymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.

Przejęcie do zasobu nieruchomości gruntów oraz urządzeń wodnych lub ich części oraz ich wykreślenie z tego zasobu stwierdza, w drodze decyzji, na wniosek właściwego podmiotu właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Właściciel urządzenia wodnego znajdującego się na śródlądowych wodach powierzchniowych jest obowiązany do zapewnienia obsługi, bezpieczeństwa oraz właściwego funkcjonowania tego urządzenia, z uwzględnieniem wymagań wynikających z warunków utrzymywania wód.

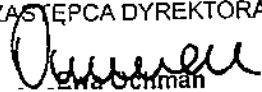
Utrzymywanie urządzeń wodnych należy do ich właścicieli i polega na eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania ich funkcji.

Jeżeli urządzenie wodne zostało wykonane bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego lub zgłoszenia, właściciel tego urządzenia może wystąpić z wnioskiem o jego legalizację, do którego dołącza odpowiednie dokumenty.

W przypadku nienależytego utrzymywania urządzenia wodnego, którego następstwem jest zmiana funkcji tego urządzenia lub szkodliwe oddziaływanie tego urządzenia na wody lub grunty, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych z urzędu lub na wniosek, mając na uwadze, że korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, marnotrawstwa wody lub energii wody, a także nie może wyrządzać szkód, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi tego urządzenia przywrócenie poprzedniej funkcji tego urządzenia, wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub likwidację szkód.

Ad. 8. jaka jest ilość zgłoszonych do WINB, przez uprawnione osoby dokonujące kontroli, odcinków wałów przeciwpowodziowych na terenie powiatu wodzisławskiego po ostatniej powodzi, których stan techniczny budzi zastrzeżenia; bardzo proszę o podanie metrażu oraz rzeki bądź obiektu, której zgłoszenie dotyczy.

Osoby przeprowadzające kontrole doraźne wałów po wezbraniu powodziowym z 2024 r. są obowiązane bezzwłocznie przesłać kopię protokołu z przeprowadzonej kontroli do organu nadzoru budowlanego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie nie jest informowane o tym fakcie. Zarząd Zlewni w Gliwicach nie dysponuje wykazem ilości zgłoszeń do organu nadzoru budowlanego dokonanych przez uprawnione osoby.

ZASTĘPCA DYREKTORA

Ewa Ochman

Otrzymują:

1. Adresat
2. ZPC aa.

